

## ถูกสั่งพักหน้าที่ผู้ใหญ่บ้าน ... เพราะชมชูปยานและไม่บริการประชาชน !

โดย นายปกครอง

เรื่องน่ารู้วันนี้ ... กับคดีปกครอง เป็นกรณีที่ราษฎรได้ร้องเรียนผู้ใหญ่บ้านต่อนายอำเภอว่า **“มีพฤติกรรมในการเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์ตอบแทนจากราษฎรซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยผู้ที่ได้ขอเพิ่มชื่อในรายการทะเบียนราษฎร (ท.ร. ๑๔) เพื่อทำบัตรประจำตัวประชาชนและทำร้ายร่างกายลูกบ้าน”** ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบเรื่องจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง และขณะเรื่องดังกล่าวอยู่ในระหว่างการสอบสวน ก็ได้มีกลุ่มพยานและผู้เสียหายไปร้องเรียนที่กองกำลังรักษาความสงบจังหวัดว่า ผู้ใหญ่บ้านได้ชมชูปยานและผู้มาร้องเรียนเพื่อให้ดำเนินการทางวินัยกับผู้ใหญ่บ้านในกรณีดังกล่าว และยังมีพฤติกรรมที่ไม่บริการประชาชนผู้มาติดต่อราชการโดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่ร้องเรียนผู้ใหญ่บ้าน

นายอำเภอจึงออกคำสั่งพักหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านเพื่อรอผลการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง เพราะหากยังอยู่ในตำแหน่งต่อไปจะเป็นอุปสรรคในการสอบสวนได้ และได้แต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านอีกหมู่บ้านหนึ่งให้เป็นผู้รักษาราชการแทน ผู้ใหญ่บ้านจึงร้องทุกข์ต่อนายอำเภอ ซึ่งนายอำเภอส่งเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาแล้วยืนตามความเห็นของนายอำเภอ

ผู้ใหญ่บ้านไม่เห็นด้วยกับคำสั่งและคำวินิจฉัยร้องทุกข์ดังกล่าว เนื่องจากทำให้ตนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านได้ งานต่าง ๆ ที่ค้างอยู่ไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ และก่อนออกคำสั่งดังกล่าว นายอำเภอก็ไม่ให้โอกาสได้ทราบข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน รวมทั้งเห็นว่านายอำเภอไม่มีอำนาจออกคำสั่งพักหน้าที่ผู้ใหญ่บ้าน

จึงยื่นฟ้องนายอำเภอ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ต่อศาลปกครอง ขอให้มีความพิพากษาเพิกถอนคำสั่งพักหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านและคำวินิจฉัยร้องทุกข์

**คดีจึงมีประเด็นว่า คำสั่งพักหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านอันเนื่องมาจากผู้ใหญ่บ้านมีพฤติการณ์ชมชูปยานและไม่บริการประชาชน เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?**

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๖๑ ทวิ วรรคสาม (๒) กำหนดให้นายอำเภอมีอำนาจลงโทษกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล ดังนี้ ... **เมื่อกำนันผู้ใหญ่บ้านคนใดถูกฟ้องในคดีอาญา เว้นแต่คดีความผิดในลักษณะฐานลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือมีกรณีที่ต้องหาว่าทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถูกสอบสวนเพื่อไล่ออกหรือปลดออก ถ้านายอำเภอเห็นว่า จะคงให้อยู่ในตำแหน่งจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ จะสั่งให้พักหน้าที่ก็ได้ แล้วรายงานให้ข้าหลวงประจำจังหวัดทราบ ...**

เมื่อผู้ใหญ่บ้านซึ่งถูกผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง **ได้ชมชูปยานและผู้มาร้องเรียนทำให้ได้รับความเดือดร้อนและเกรงกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิตร่างกาย รวมทั้งยังไม่ให้บริการประชาชนผู้มาติดต่อราชการโดยเฉพาะกลุ่มผู้มาร้องเรียน** โดยจากการตรวจสอบของนายอำเภอพบว่ามีมูลความจริง กรณีจึงเห็นได้ว่าพฤติการณ์ของผู้ใหญ่บ้านดังกล่าว **หากให้คงอยู่ในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ทางราชการ** นายอำเภอจึงมีอำนาจสั่งให้พักหน้าที่ได้ตามมาตรา ๖๑ ทวิ วรรคสาม (๒) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ประกอบกับคำสั่งพักงานเป็นคำสั่งทางปกครองที่เจ้าหน้าที่ไม่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๖) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น คำสั่งของนายอำเภอที่สั่งพักหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านและคำวินิจฉัยร้องทุกข์ของผู้ว่าราชการจังหวัดจึงชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร. ๑๔/๒๕๖๒)

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การสั่งพักหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านเป็นอำนาจของนายอำเภอ โดยสามารถสั่งได้ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงกับผู้ใหญ่บ้านแล้ว และหากให้ผู้ใหญ่บ้านคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ทางราชการ เช่น มีพฤติการณ์ข่มขู่พยาน หรือไม่ให้บริการกลุ่มผู้ร้องเรียน ซึ่งการสั่งพักหน้าที่ดังกล่าวส่งผลให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งชั่วคราวและไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านได้ในระหว่างการสอบสวนพิจารณาทางวินัย และคำสั่งพักหน้าที่ผู้ใหญ่บ้าน ถือเป็นคำสั่งพักงานที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องให้ออกสคูร์ณีได้รับทราบข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานก่อนออกคำสั่งแต่อย่างใด ... ครับ !!! (ปรึกษาคดีปกครองได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕)

---